

NÁSILNÁ KRIMINALITA

Násilie

je právom považované za ukazovateľ miery
úspešnosti štátu a spoločnosti

Znaky násilnej kriminality

- úmyselné konanie páchatel'a,
- použitie násilia alebo hrozby násilím,
- násilie alebo jeho hrozba smeruje na ľudské telo alebo na získanie prospechu,
- spôsobuje ujmu na živote alebo zdraví obete

Pojem „**násilná kriminalita**“
je pojmom kriminologickým nie právnym
**ani tento pojem nie je v súčasnosti chápaný
jednotne.**

Rozdiely spočívajú v tom
či násilie smeruje voči osobe (životu alebo zdraviu),
ale súčasne aj proti majetku
Násilie môže mať nielen fyzický, ale aj psychický
charakter

Fenomén kompenzácie násilia násilím

Idea „oslobodzovacieho násilia“

Aj keby sme akceptovali fungovanie takéhoto oslobodzovacieho mechanizmu páchaním násilia, treba poznamenať, že:

vždy je to násilie nie na tých, ktorí násilie na svojich obetiach spáchali, ale násilie obetí na ďalších obetiach. Je to teda „získavanie miesta pod slnkom“ na **úkor iného**.

Násilie mládeže

Relatívne odlišne chápeme násilie, ktorého páchatel'om je mládež.

Spoločnosť „vyhradzuje“ pre násilie zo strany mládeže **iný priestor, v ktorom je násilie tolerované**

- zúrivosť
- inštrumentálne násilie
- šikanovanie

Najvýznamnejšie druhy násilnej kriminality

- Vražda
- Zabití
- Loupež
- Úmyselné ublížení na zdraví
- Rvačka
- Nebezpečné vyhrožování
- Vydírání
- Nedovolené přerušování těhotenství
- Únos dítěte
- Násilí proti úřední osobě

Příčiny násilné kriminality

- Ekonomická nerovnost
- Postoje rasové nerovnosti
- Biologické a osobnostní faktory
- Abúzus návykových látek
- Některé duševní choroby
- Vliv masmédií

Páchateľ násilnej kriminality

- **emocionálne reaktívny typ**- prchký, vznetlivý, impulzívny
- **inštrumentálny typ** – agresiu používajú vtedy, keď chcú vedome uspokojiť svoje potreby alebo dosiahnuť nejaký cieľ (napr. získať peniaze) Zvyčajne tu ide o malignú agresiu
- **nadmerne kontrolujúci typ** – je v určitom zmysle nebezpečnejší ako predchádzajúce typy. Je to osoba, ktorá je veľmi intenzívne pudená k agresii, ale potláča akýkoľvek otvorený prejav agresie. Títo ľudia sú paradoxne v spoločnosti vnímaní ako slušní a zdvorilí
- **typ majúci potešenie z krutosti** - Tento typ sa dopustí násilia na druhých preto, aby uspokojil svoju potrebu vidieť a počuť trpiaceho jedinca. Tento typ násilníka je najviac **odsúdeniahodný**.
- **deviantný typ** - Sexuálna deviácia je vzorec sexuálneho chovania, ktoré sa odchyľuje od noriem danej spoločnosti či uznávaných spoločenských štandardov

Oběť násilné kriminality

Prevencia násilnej kriminality

je potrebné využiť preventívne aktivity v čo najširšom rozsahu

nepriame preventívne stratégie

Cieľom nepriamych preventívnych stratégií je určité skvalitnenie života ľudí bez ohľadu na to, či z toho majú prospech aj bývalí alebo potencionálni páchatelia. Zahrňuje napr.

:

zlepšenie životných podmienok,
zaistenie adekvátnej výchovy,
vytváranie podmienok pre tvorivé aktivity vo voľnom čase,
vytváranie pracovných príležitostí,
riešenie problémov súvisiacich s bývaním,
finančnú starostlivosť a pod.

priame preventívne stratégie

Cieľom priamych preventívnych stratégií je zmenšiť príležitosť na páchanie násilnej trestnej činnosti :

znižovanie príležitosti páchania trestnej činnosti, aktivitou bezpečnostných zborov a zložiek, občianskymi aktivitami, aktuálne stavebné riešenie budov, zariadení a prostredia, realizácia viktimáčnych preventívnych opatrení s potenciálnymi páchatelmi a obeťami násilnej trestnej činnosti.

Okrem nepriamych a priamych preventívnych stratégií môžu pôsobiť i

nevyhranené preventívne aktivity,

ktoré v sebe zahrňujú obidva prístupy (aktivity vo voľnom čase) alebo iné typy preventívnych aktivít (napr. prostredníctvom zákonodarstva).